

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/polskie-wojsko/102093,Bitwa-o-Ankone.html>

Obsługa ciężkiego karabinu maszynowego 7,69 mm Vickers Mk I na podstawie Mk IVB z jednego z oddziałów 2. Korpusu Polskiego na zamaskowanym stanowisku w Ankonie. Odbitka rozpowszechniana przez komórki propagandy rządu RP na uchodźstwie (fot. z zasobu IPN)

ARTYKUŁ

Bitwa o Ankone

OKRES HISTORYCZNY

(1939-1945) II wojna światowa

Autor: RYSZARD SODEL 17.07.2023

W połowie 1944 r. głównym zadaniem wojsk niemieckich we Włoszech było utrzymanie za wszelką cenę miasta i portu w Ankonie, aby nie zostały one zdobyte przez wojska alianckie. Do walki rzucony został 2. Korpus. 17 lipca 1944 r. rozpoczęła się jedna z chwalebniejszych bitew w jego historii.

Zdobycie, 18 maja 1944 r., Monte Cassino doprowadziło do przełamania linii Gustawa i otworzyło aliantom drogę na Rzym. W trakcie walk o Monte Cassino 2. Korpus Polski poniósł duże straty osobowe, co było szczególnie mocno nagłaśniane przez niemiecką propagandę, twierdzącą, że stracił on możliwości ofensywne. Korpus dowodzony przez gen. Władysława Andersa został przeniesiony przez dowództwo brytyjskie 8. Armii na adriatycki odcinek frontu włoskiego.

Pierwsi w boju

7 czerwca 1944 r. 3. Dywizja Strzelców Karpackich dowodzona przez gen. Bronisława Ducha złuzowała 4. Hinduską Dywizję Piechoty, przejmując jej odcinek frontu, i rozpoczęła działania pościgowe za wycofującymi się wojskami niemieckimi. W ich trakcie Karpatczycy byli wspierani przez 2. Warszawską Brygadę Pancerną gen. Bronisława Rakowskiego. 18 czerwca 1944 r. oddziały polskie zdobyły Pescarę.

2. Korpus Polski poniósł duże straty osobowe, co było szczególnie mocno nagłaśniane przez niemiecką propagandę, twierdzącą, że stracił on możliwości ofensywne.

Tego samego dnia, tj. 18 czerwca 1944 r., do walki wkroczyła 5. Kresowa Dywizja Piechoty dowodzona przez gen. Nikodema Sulika, która zdobyła teren do rzeki Mussone. W tym czasie, po drugiej stronie rzeki, 3. Dywizja Strzelców Karpackich wraz z 2. Warszawską Brygadą Pancerną zdobyły w ciężkich walkach miejscowości Castelfidardo i Osimo.

Pomimo strat terenowych, materiałowych i ludzkich niemiecka obrona zaczęła krzepnąć wskutek przerzucenia dodatkowych sił pancernych w postaci czołgów i dział szturmowych oraz żołnierzy.

Trzech żołnierzy piechoty z jednego z oddziałów 2. Korpusu Polskiego mijających zniszczone niemieckie działo samobieżne Sturmgeschütz III podczas walk w rejonie Ankony. Odbitka rozpowszechniana przez komórki propagandy rządu RP na uchodźstwie (fot. z zasobu IPN)

Walki o Ankonę

Głównym zadaniem wojsk niemieckich było utrzymanie za wszelką cenę miasta i portu w Ankonie, aby nie zostały one zdobyte przez wojska alianckie. Niemcy, zdając sobie sprawę ze strategicznego położenia Ankony, uczynili z niej prawdziwą twierdzę, otaczając miasto i port linią umocnień, której nadali imię Edyty (Edith). Obsadzili ją dwiema dywizjami: 71. Dywizją Piechoty i 278. Dywizją Piechoty. Jej kluczowymi punktami były wzgórza Monte della Crescia i Monte Torto koło miasteczka Paterniano. 278. Dywizją Piechoty dowodził ekscentryczny gen. Harry Hoppe, który wzbudzał wśród swoich podkomendnych przerażenie, mówiąc im m.in.:

„Przybyliście tutaj, aby umrzeć i to szybko”.

Zniszczenia wojenne w porcie w Ankonie w 1945 r. Zdjęcie pochodzące ze zbioru kpr. Michała Bara, wykonane prawdopodobnie w czerwcu 1945 r. w trakcie jego służby w kompaniach warsztatowych 2. Warszawskiej Dywizji Pancernej we Włoszech (fot. z zasobu IPN)

Zniszczenia wojenne w porcie w Ankonie w 1945 r. Zdjęcie pochodzące ze zbioru kpr. Michała Bara, wykonane prawdopodobnie w czerwcu 1945 r. w trakcie jego służby w kompaniach warsztatowych 2. Warszawskiej Dywizji Pancernej we Włoszech (fot. z zasobu IPN)

Zniszczenia wojenne w porcie w Ankonie w 1945 r. Zdjęcie pochodzące ze zbioru kpr. Michała Bara, wykonane prawdopodobnie w czerwcu 1945 r. w trakcie jego służby w kompaniach warsztatowych 2. Warszawskiej Dywizji Pancernej we Włoszech (fot. z zasobu IPN)

Plan opracowany przez gen. Władysława Andersa zakładał, że od północnego zachodu Ankonę zaatakują 5. Kresowa Dywizja Piechoty wraz 2. Warszawską Brygadą Pancerną, wspierane przez większość artylerii 2. Korpusu. Zaś 3. Dywizja Strzelców Karpackich miała związać siły Niemców walką wzdłuż drogi nr 16.

Niemcy, zdając sobie sprawę ze strategicznego położenia Ankony, uczynili z niej prawdziwą twierdzę, otaczając miasto i port linią umocnień, której nadali imię Edyty.

17 lipca 1944 r., o godz. 6.35, artyleria polska otworzyła zmasowany ogień na niemieckie pozycje w rejonie

miasteczka Paterniano. Otrzymała ona wsparcie lotnicze amerykańskich Kittyhawków, które zaatakowały Niemców z powietrza.

Tuż po zakończeniu nawały artyleryjskiej i nalotu lotniczego do ataku ruszyła 5. Kresowa Dywizja Piechoty, która po ciężkich walkach zdobyła miasteczko Paterniano. W tym czasie 5. Wileńska Brygada Pancerna, osłaniana przez Strzelców Karpackich, ruszyła do ataku na wzgórze *Monte della Crescia*, które zdobyła ok. godz. 13.00. Równocześnie czołgi 2. Warszawskiej Brygady Pancernej opanowały wzgórze *Monte Torto*.

Bitwa o Ankonę została wygrana. Jednostki polskie ruszyły w pościg za cofającym się nieprzyjacielem.

18 lipca 1944 r. jako pierwsze do Ankony weszły: 3. Dywizja Strzelców Karpackich i Pułk Ułanów Karpackich.

Straty polskie w bitwie pod Ankoną to: 496 poległych, 1789 rannych i 139 zaginionych.

Więcej interesujących materiałów na profilu **Archiwum IPN**

COFNIJ SIĘ